

Θεόδωρος Βρυζάκης,
ο γενάρχης της
νεοελληνικής ζωγραφικής

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΒΡΥΖΑΚΗΣ – Παραμυθία

Σε μια εποχή που οι τέχνες, σπάνια έβρισκαν δίοδο προς τις λαϊκές μάζες, ο **Θεόδωρος Βρυζάκης** έγινε γνωστός στη μετεπαναστατική Ελλάδα από τα έργα του που κυκλοφόρησαν ως λαϊκές λιθογραφίες. Οι ήρωες του, οι μεγάλες μάχες και σημαντικά γεγονότα της επανάστασης του 1821 αναρτήθηκαν σε σχολεία, σε καφενεία, σε δημόσιες υπηρεσίες, σε σπίτια. Ο Βαυαρός **Peter Von Hess** ο **Θεόδωρος Βρυζάκης** και μετέπειτα ο **Διονύσιος Τσόκος** ήταν οι πρώτοι καλλιτέχνες που με το έργο τους έδωσαν εικόνα στην ελληνική επανάσταση. Βέβαια δεν μπορεί κάποιος να παραβλέψει σημαντικούς καλλιτέχνες που ασχολήθηκαν ή κατέγραψαν την επανάσταση, αλλά το έργο τους «έφθασε» πολύ αργότερα στον πολύ κόσμο· χαρακτηριστικό παράδειγμα ο **Delacroix** που συγκλόνισε την κοινή γνώμη της Ευρώπης, αλλά η Ελλάδα ήταν πολύ «μακριά» από το Παρίσι. Σημαντικό έργο άφησαν επίσης ο **Louis Garneray** (ναυμαχία του Ναβαρίνου), ο Δανός συνταγματάρχης **Adam Friedel**, ο **Ludovico Lipparini** (θάνατος του Μάρκου Μπότσαρη), ο **Francois – Emile de Lansac** (αυτοθυσία της μάνας – έμπνευση από την Έξοδο του Μεσολογγίου), ο Γερμανός **Karl Krazeisen** (όταν επέστρεψε στην πατρίδα του κυκλοφόρησε 7 λευκώματα ηρώων, φιλελλήνων και ενδυμασιών), ο **Ary Scheffer** (Σουλιώτισσες), ο **Louis Dupré**, ο **Filippo Marsigli**, ο **Lucio Lelli**, (θάνατος του Λ. Τζαβέλα).

«**Η Ελλάς Ευγνωμούσα**» (1858) – Η απελευθερωμένη Ελλάδα ως κόρη περιστοιχίζεται από τους πρωτεργάτες της Επανάστασης, οι πρόδρομοι Ρήγας Φεραίος, Αδαμάντιος Κοραΐς, Αλέξανδρος Υψηλάντης, Μιχαήλ Σούτζος, οι αγωνιστές Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, Γεώργιος Καραϊσκάκης, Οδυσσέας Ανδρούτσος, Κωνσταντίνος Κανάρης, Ανδρέας Μιαούλης, Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα. Για την απόδοση των φυσιογνωμικών χαρακτηριστικών τους, ο Βρυζάκης χρησιμοποιεί τις προσωπογραφίες των αγωνιστών που είχε σχεδιάσει ο Krazeisen και είχαν διαδοθεί με μία σειρά λιθογραφιών που εκδόθηκε στο Μόναχο

Ο Θεόδωρος Βρυζάκης είναι ο πρώτος καλλιτέχνης της ελεύθερης Ελλάδας που πραγματοποίησε επιτυχημένη καριέρα εκτός συνόρων. Θεωρείται ο εισηγητής της «Σχολής του Μονάχου» και ασχολήθηκε συστηματικά με την απεικόνιση σκηνών του αγώνα και των πρωταγωνιστών του σύμφωνα με τις αρχές της Ακαδημίας.

Στο έργο του διακρίνει κανείς τη συγκίνηση από τα γεγονότα που σημάδεψαν την Επανάσταση και κατ' επέκταση τη ζωή του, αλλά και την έντονη διάθεση και πρόθεση του να μεταφέρει στα έργα του όσο πιο πιστά τα γεγονότα που καταγράφει. Μάλιστα το 1848 ως το 1851 ήρθε στην Ελλάδα και μελέτησε από κοντά τις τοποθεσίες όπου διαδραματίστηκαν σημαντικά γεγονότα της Ελληνικής Επανάστασης, τις μορφές των αγωνιστών, τις στολές και τις ενδυμασίες.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΒΡΥΖΑΚΗΣ - Τυφλός τραυματίας

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΒΡΥΖΑΚΗΣ – Θεόδωρος Αναγνωστόπουλος

Υπάρχουν διχογνωμίες σχετικά με τη χρονολογία γέννησης του. Πιθανότερο φαίνεται να γεννήθηκε στις 19 Οκτωβρίου του 1819 στη Θήβα (άλλη χρονολογία αναφέρεται το 1814). Ήταν μόλις τριών ετών όταν είδε τους Τούρκους να συλλαμβάνουν τον πατέρα του και να τον οδηγούν στην αγχόνη. Έτσι το 1828 μαζί με τον αδελφό του Ευθύμιο καταφεύγουν στο ορφανοτροφείο Καποδίστριας της Αίγινας. Τέσσερα χρόνια αργότερα στο Ναύπλιο γνωρίζει τον Αλέξανδρο Ραγκαβή, γ.γ. του υπουργείου Παιδείας και το Γερμανό φιλόλογο Ludwig Thiersch. Ο Thiersch τον παίρνει μαζί του στη Γερμανία όπου εγγράφεται στο «Πανελλήνιον», το ελληνικό παιδαγωγικό σχολείο που είχε ιδρύσει ο πατέρας του Όθωνα, Λουδοβίκος Α΄ για τα ορφανά των αγωνιστών της Επανάστασης.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΒΡΥΖΑΚΗΣ – Στρατόπεδο Καραϊσκάκη

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΒΡΥΖΑΚΗΣ – Ελληνικός χορός

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΒΡΥΖΑΚΗΣ – Ο Παλαιών Πατρών Γερμανός ευλογεί την σημαία της επανάστασης

Το 1844 γίνεται δεκτός στην Ακαδημία Καλών Τεχνών του Μονάχου, απολαμβάνοντας και υποτροφία της ελληνικής παροικίας. Πριν εισαχθεί στη βαυαρική ακαδημία είχε ήδη φιλοτεχνήσει την «προσωπογραφία του Όθωνα – έφηβου», την «προσωπογραφία νεαρού πολεμιστή», καθώς και τα έργα που του έδωσαν το εισιτήριο για την ακαδημία τον «*Τυφλό αγωνιστή*», τον «*Εξόριστο*» και τον «*Αγωνιστή με μια κοπέλα*» καθώς με αυτά πήρε μέρος στην έκθεση του Μονάχου. Συμμετείχε σε σημαντικές εκθέσεις σε όλη την Ευρώπη, Παγκόσμια Έκθεση Παρισίου 1855, Διεθνής Έκθεση Λονδίνου 1862, Ολύμπια 1870 και απέσπασε βραβεία και διακρίσεις (1^ο βραβείο στη Διεθνή Έκθεση της Βιέννης του 1853 για το έργο «*Η Έξοδος του Μεσολογγίου*», αργυρό βραβείο β' τάξεως στα Ολύμπια του 1870 για τη λιθογραφία του «*Στρατόπεδο του Καραϊσκάκη*».

Από το 1861 ως το 1863 ιστόρησε την εκκλησία του Ευαγγελισμού στο Μάντσεστερ, μετά από παραγγελία της ελληνικής παροικίας. Στο ναό αυτό ο Βρυζάκης υιοθετεί το ναζαρηνό ιδίωμα, μια δυτικότροπη προσέγγιση των θρησκευτικών θεμάτων.

Στο εργαστήριο του στο Μόναχο μαθήτευσαν πολλοί νεαροί καλλιτέχνες μεταξύ των οποίων και ελληνόπουλα.

Εξ αιτίας μιας οφθαλμικής πάθησης πέρασε απομονωμένος από την κοινωνική ζωή της βαυαρικής πρωτεύουσας τα τελευταία χρόνια της ζωής του.

Πέθανε στο Μόναχο στις 6 Δεκεμβρίου του 1878 όπου και κηδεύτηκε. Με την διαθήκη του κληροδότησε στο Πανεπιστήμιο Αθηνών όλα τα έργα του εργαστηρίου του, και 760 μάρκα για την επισκευή της οροφής της ελληνικής εκκλησίας του Σωτήρος του Μονάχου. Τα έργα βρίσκονται σήμερα στην Εθνική Πινακοθήκη ύστερα από δωρεά του Πανεπιστημίου.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ. ΒΡΥΖΑΚΗΣ – Αθηναϊκή οικογένεια επιστρέφει στα ερείπια του σπιτιού της

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΒΡΥΖΑΚΗΣ – Οικογένεια Μαυροκορδάτου

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΒΡΥΖΑΚΗΣ – Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης